

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 90

Číslo: 37

12. září 2010

Cena: 7 Kč

JAK NAŠI STUDENTI POMÁHALI LIDEM POSTIŽENÝM POVODNĚMI

V týdnu od 15. do 21. srpna se v chatě Husita v Železné Rudě uskutečnil pod vedením manželů Tonzarových tradiční kurz studentů a absolventů Vyšší odborné školy ČČSH - Husova institutu teologických studií (VOŠ HITS) a studentů sociální práce pražského detašovaného pracoviště Vysoké školy sv. Alžběty (VŠ ZSP), jinak současně z velké části též aspirantů na duchovenskou jáhenskou a kněžskou službu, kazatelů a pastoračních asistentů naší církve. V cyklu historie paměť národa se letos poprvé s tématy Václav IV., křížácké války proti husitům, Jan Rokycana představili jako přednášející i první úspěšní absolventi magisterského programu sociální práce VŠ ZSP. Tematické přednášky podnítily mnohé k dlouhým dopoledním diskusím, odpoledne většina zdolávala přílehlé vrcholy hor a těšila se krásou šumavských jezer. Večery patřily tradičně rozborům vybraných témat v textech a souvislostech Písma sv. a modlitebnímu zakončení dne.

Mezi účastníky kurzu dorazila s mírným zpožděním i sestra Petra Plachá z jedné ze severočeských náboženských obcí pražské diecéze postižených povodněmi. Sestra Míša Kajlíková, poskytující t. č. intervence přímo v zatopené oblasti, kvůli nutnosti a potřebě setrvat s postiženými nemohla nakonec přijet vůbec. Ne náhodou proto již první večer po Kaulosově pobožnosti, vedené sestrou Hanou Tonzarovou, přijali všichni výzvu uspořádat sbírku mezi účastníky kurzu a dále přemýšlet, jak přispět s pomocí i v době, kdy zájem dárců opadne. Sběrka se nakonec uskutečnila po čtvrté bohoslužbě vedené bratrem biskupem Davidem Tonzarem – celkem dvacet účastníků vybralo bezmála dva tisíce korun

českých, které byly prostřednictvím sestry Petry dopraveny do povodni zasažených oblastí na nákup potřebných materiálů (košťat, úklidových prostředků apod.).

Přijat byl současně i následující plán: Na webových stránkách VOŠ HITS (www.hits.zde.cz) bude zřízen odkaz, který umožní duchovním obcím zasažených povodněmi umísťovat dlouhodoběji aktuální požadavky materiální pomoci (hygienické a úklidové potřeby, šaty, nábytek...), potřeby fyzické pomoci (výzvy dobrovolníkům), i výzvy k intervencím duchovních. Prosíme tímto všechny pracovníky církve ze zatopených oblastí, aby na stránky zaslali svá volání o pomoc a výzvy ke konkrétní pomoci, současně prosíme nejen všechny naše studenty, ale vás všechny o včasné reakce na výzvy k pomoci vložené na stránkách naší církevní vyšší odborné školy, jejíž studenti porozuměli sociální práci v duchu Ježíšova poselství nasycení hladových – zjednodušeně řekneme – v materiální i duchovní rovině. Vyzýváme proto ještě jednou všechny pracovníky v zatopených oblastech, pište i nadále, co potřebujete! A vás všechny vyzýváme, šiřte tyto výzvy dále a reagujte na ně! Spojte se s pracovníkem, který výzvu zaslal, a domluvte se na způsobu předání daru, sbírky, materiálu, počtu dobrovolníků a možnostech jejich pobytu v místě, intervenci duchovních. Pomoc nás všech - a to i po opadnutí vody a úklidu z toho nejhoršího - ve vzájemné spolupráci se tak může stát rychlou a cílenou v návaznosti na zde již mnohými dobrovolníky i členy a pracovníky naší církve dosud vykonanou práci.

Nepracujete-li s internetem, jistě ve vašem blízkém okolí naleznete ně-

Z alternativního divadelního festivalu v Dobrušce

koho, kdo vám informaci z webových stránek či na ně předá, ať již z vaší či vedlejší n. o., či třeba někdo z dětí vašich přátel. Jen prosím nezůstáváme k neštěstí druhých neteční jako kněz a levita v podobenství o

milosrdném Samařanu, vždyť na rozdíl od nich nemáme žádnou důvodnou překážku, jež by nás mylně vedla k lhostejnosti k bližním, kteří se ocitli v nouzi. Konejme jako Samaritán, který se o zuboženého

postaral i po bezprostřední pomoci do té chvíle, než se mohl tento ubožák postavit zase na vlastní nohy.

**Za vedení a účastníky kurzu
Hana Tonzarová**

Z ALTERNATIVNÍHO FESTIVALU V DOBRUŠCE

Loni přišla náboženská obec Dobruška s nápadem, jak jiným způsobem oslovit mladé lidi. Velmi často se hovoří o tom, že lidé u nás málo věří a mladí lidé do sborů nechodí. Tak proč to neudělat jinak? Když nepřijdou do sboru, co kdyby přišli na zahradu za sborem? Výhodou naší obce je, že předkově ve své moudrosti postavili na velkém pozemku lesní divadlo, to obsázeli stromy, z nichž se nyní těšíme my. Co kdybychom tento lesopark

znovu oživil a navrátili mu jeho původní význam? Práce bylo hodně, protože tato část zahrady se mnoho let nevyužívala, mezitím přišli před deseti lety povodně, a tak to celé chvilku trvalo. Pily, hrábě, křovinořezy a sekačky jely naplno. A výsledek? Travnaté jeviště i hlediště v klidném zákoutí tvořeném zepilými javory. Dílo se nám tedy zdařilo, divadlo opět máme, ale co hrát? Kulturní nabídka, jakou dnes můžeme vidět ve větších městech, je mnohdy opravdu pestrá, i ve městech menších je divadelních představení poměrně dost, jen s druhy divadla jako bychom se u nás báli experimentovat. Většinou sázíme na osvědčené komedie či známé divadelní spolků. "Zkusme to tedy jinak," řekli jsme si a zaměřili jsme se na neprávem opomíjené alternativní divadlo, pod kterým se schovává od loutek, přes tance až k pantomimě a cirkusu spousta zajímavých počínů. Výtípovali jsme si pár souborů, které bychom chtěli oslovit, ale další problém přišel s otázkou, jak ta divadla zaplatit. Na úctu naší náboženské obce, tak jako v mnoha jiných sborech, není peněz nazbyt a je jasné, že ani s příliš vysokým vstupným počítat nemůžeme. Podali jsme si tedy žádost o grant na městský úřad, který se nám podařilo pro naši věc získat, takže i potřebné peníze jsme dostali. Máme krásné místo, máme peníze, máme divadla, tak hurá na věc! Náš koncept byl takový, že během letního odpoledne na naší zahradě uspořádáme jedno diva-

delní představení, které bude doplněno o výstavy obrazů, soch a fotografií, profesionálů či amatérů, kteří žijí v okolí Orlických hor. Začali jsme výtvarníky shánět a bylo až s podivem, kolik jich tu žije. Výsledkem mělo tedy být odpoledne pro celou rodinu spojené s různými uměleckými zážitky. A co víc! Takováto odpoledne měla během léta proběhnout tři, každý měsíc jedno. Dnes již můžeme říci, že se nám vše s přispěním Boží vůle zdařilo a přišlo nečekané hodně lidí (někteří ze zvědavosti, někteří se jen podívat na místa, kde si jako malí hráli, a jiní "jen" za kulturou). V sobotu 28. srpna skončila část druhého ročníku, jenž jsme zpestřili ještě o výtvarné dílny. I přesto, že tento druh divadla je okrajový, našel si u nás své diváky a podařilo se nám to, co bylo naším hlavním cílem, odbourat u lidí v Dobrušce ostych z naší církve, možná i trochu předsudky, které mnoho lidí vůči církvi obecně má, a sblížit se s těmi, kteří by do sboru pravděpodobně nikdy nepřišli. Nevím, zda se díky této aktivitě zvětší počet nás, kteří se tam scházíme každou neděli, ale ukázat, že jsme církvi otevřenou novinkám, církvi lidskou, neodtaženou od běžného života, je přece velmi důležité. Nehledě na to, tvůrčí síla v lidech ukazuje na jinou tvůrčí a tvořivou sílu... Přejeme tedy všem, ať se jejich snahy daří, nápady plní a pokud byste někdy jeli kolem Dobrušky, klidně se zastavte.

Erika Oubrechtová

KOHO OD VÍRY NIKDO NEODRADÍ

Bratr farář Bohumil Klásek vstoupil do služeb církve před 60 lety a sloužil v deseti náboženských obcích jako duchovní nebo administrátor. Kromě toho více než čtvrt století vykonával funkci tajemníka královéhradecké diecéze a působil i jako inspektor náboženství. Mnozí ho poznali z jeho práce v liturgické komisi, na biblické katedře nebo v teologickém poradním sboru. U příležitosti tohoto i jeho životního jubilea jsem mu položil několik otázek.

** V červnu jste oslavil osmdesáté narozeniny a ještě stále velice aktivně pracujete. Nejen, že sloužíte bohoslužby, ale staráte se také o biblické hodiny v naší náboženské obci. Jak dlouho vůbec v naší církvi působíte?*

Letos to bylo šedesát let, poněvadž jsem byl 20. srpna 1950 vyrazen jako kazatel z povolání a nastoupil jsem do náboženské obce v Lounech. To byla na tehdejší poměry velká obec, přes čtrnáct tisíc členů. Na kněze jsem byl vysvěcen v březnu roku 1958.

** Co vás do společenství naší církve přivedlo?*

Já jsem v Církvi československé husitské vyrůstal, byl jsem pokřtěn v náboženské obci na Smíchově, kde jsem se narodil. V Nuslicích, kam jsme se poté přestěhovali, jsem vedl mládež, kam chodil také například Láďa Smoljak. S bratrem jsme chodili na bohoslužby. On bratr do toho byl zapálený víc než já, přišli jsme domů a on si hrál na faráře a já mu musel jako lid odpovídat. Já jsem se k tomu dostal blíže až ve dvaceti letech. Po-

stupem času jsem prošel různými náboženskými obcemi, až mě pozval bratr biskup Tuček, kterého jsem už dlouho znal, sem do Hradce, abych dělal tajemníka diecézní rady, prý abych si odpočinul. Nakonec jsem k tomu tajemníkovi ještě administroval náboženskoou obec Smiřice a pozemřelých farářích také Kukleny a Chlumec nad Cidlinou, takže z odpočinku moc nebylo.

** Máte nějaké zajímavé vzpomínky nebo životní zkušenosti, které si ze svého dosavadního působení v církvi rád připomenete?*

Mě v životě poznamenaly dvě věci, kdy jsem začal tušit, že mě tu Pán Bůh chce mít. Jednak v pětáctýřicátém roce, když bylo v Praze povstání, tak jsem jako zůřivý fotograf všude
Dokončení na str. 3

Křesťanství a internet

Zakládat další a další weby ve virtuálním prostoru je alternativou pro křesťanské církve, neboť se setkáváme se světem, který je sice dravý, zároveň plný nástrah, ale perspektivní pro vyjádření našich názorů, neboť se jedná o misijní prostředí.

Církevní weby?

To zní poněkud směšně pro odpůrce Kristova společenství. Křesťanství se šíří na pozemském světě. Tak proč by se nemělo šířit v rámci sociálních sítí? Za pokus to stojí. Ten se stává postupně reálným. Nejde o to být in, nýbrž vyrovnat se s novým stoletím.

Možná za několik desítek let vzniknou tendence uzavřít se světu, neboť virtuální prostor bude natolik přesycen informacemi, že se stane nepřehledným. Ale nezapomínejme, vždyť se mohou zakládat a upravovat další a další weby, které by podléhaly preciznější správě, aby byly reprezentativním oknem do širého světa.

Možné je také vyvěsit nějakou tu anketu pro zajištění zpětné vazby. I okolí musí vnímat změny v Kristově společenství. Předem bych chtěl poděkovat všem lidem, kteří se zajímají o uvedení křesťanských církví na lepší světlo ve společnosti, a to prostřednictvím internetových technologií.

Ted' je na místě vyslovit poznámku: Z těch nepříjemných a jedovatých komentářů od různých anonymů si nic nedělejme, přitom vyslovme prosbu v našich sborech, aby byl krásný nejen svět "skutečný", ale i virtuální.

Václav Kovalčík

Z kazatelského plánu

ŠESTNÁCTÁ NEDELE PO HODU BOŽÍM SVATODUŠNÍM

Jsi-li pozván, jdi a posad' se na poslední místo.

L 14,10

První čtení Písma: Ž 86,4–8

Tužby:

1. Abychom všichni spěchali od svátečního stolu Kristova pomoci všem unaveným ze všedních starostí, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom všichni dovedli svým bližním obětavě sloužit k jejich duchovnímu růstu, modleme se k Hospodinu.

Modlitba:

Pane, naše spáso! Hospodine! Skláníme se před tebou. Vždyť ty jsi nás učinil. Bez tebe nemůžeme být. (Srv. Ž 95,6)

Prosíme tě: Mluv k nám neustále v Pánu Ježíši Kristu, který na věky žije a kraluje s tebou, naším nebeským Otcem, v moci Duchu svatého. Amen.

Druhé čtení Písma: Ef 3,13–21

Evangelium: L 14,1–11

Čtení Písma k obětování: Ž 40,2–4

Čtení Písma k požehnání:

Pane, naše spáso! Hospodine, Bože náš! Nebesa i země ať tě oslavují! Navštívil jsi svůj lid. Svou milostí jsi přikryl náš hřích, který nás soužil. Blaze tomu, koho vyvolíš a přijmeš, aby směl pobývat ve tvých nádvořích. Tam se budeme sytit dary tvého domu, tvého svatého chrámu. (Ž 65,5)
Na věky buď' vyvýšeno tvé jméno v Ježíši Kristu, tvém nejmilejším Synu, který k nám přišel v Duchu svatém, aby nás i svět spasil. Amen. Aleluja!

Vhodné písně: 3 nebo 4, 29 nebo 35

RUDOLF MEDEK: HUSITSTVÍ V BOHOSLUŽBĚ, UČENÍ A ŽIVOTĚ CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ 6

Pokračování z minulého čísla

Tato formální zásada „svobody svědomí“ v ČČSH stejně jako u husitů neznámá, že se pouští uzda jakékoliv věroučné libovůli, že Boží zjevení může vykládat každý jak ho napadne a jak ho rozum nebo fantazie unáší. Princip svobody svědomí není princip libovůle a naukové nezávanosti, ale princip pravdy, a jako takový je pravdou přísně vázán. Proto u husitů měl co činit s rozumem, s Písmem svatým a s Duchem Kristovým. Stejně je tomu v ČČSH. O zásadě svobody svědomí se tu praví: „ČČSH rozumí zásadě svobody svědomí křesťanský, tj. jako svobodě věřících k plné osobní poslušnosti milosti a pravdy, která se stala v Ježíši Kristu, a jako svobodě od lidských nálezků církevních dějin“ (Základy víry ČČS, these 49).

Pro Husa a celé husitství je ve věcech víry příznačný určitý racionalismus. Racionalismus v dobrém slova smyslu, jako právo a povinnost rozumu o věcech víry přemýšlet a pracovat k tomu, aby víra nebyla něco nejasného, mlhavého, nějaký neurčitý cit, touha nebo tucha, ale aby to bylo jasné, rozumové poznání, žádná mystika, klam nebo pověra. Tento racionalismus je možno doložit citáty z Husa a jiných husitských autorů.

Nejzřetelněji však vysvitne při studiu jejich teologické práce z toho, jak oni k teologické látce přistupují a jak ji zpracovávají. Není totožný se scholastickým intelektualismem, jak ho známe z Římskokatolické církve, a není následován protestantskou reformací, ve které má Luther pro rozum slova nejvyššího opovrzení (die Hure Vernunft – ta nevěstka Rozum). Tento husitský racionalismus je však následován v ČČSH a pro její teologickou práci je rovněž příznačný. Vyznačuje ji od samého počátku a je zřetelný jak ve výkladech naukových, tak i ve výkladech biblických, v kázání a ve způsobu náboženské výuky. Právo rozumu ve věcech víry husité uplatňují v požadavku, že věřící mohou, ano, že musí, že je to povinnost jejich, aby zkoumali, zda slova církevních učitelů a kazatelů se zakládají na pravdě, zda souhlasí s Písmem, zda příkazy biskupů, papeže, prelátů jsou s Duchem Kristovým ve shodě, či zda mu odporují. Tento požadavek vznáší na své příslušníky i ČČSH a stejně jako husité uvádí tak rozum do přiměřeného a pro rozum důstojného vztahu k Písmu a Duchu svatému.

Vzájemný poměr těchto dvou dalších složek principu svobody svědomí v husitství a v ČČSH pochopíme na

výkladu o „pramenech křesťanské víry“. Podle katolického učení prameny křesťanské víry jsou dva: Písmo svaté jako pramen první a církevní tradice jako pramen druhý. Učení katolické církve říká, že oba tyto prameny křesťanské víry jsou si rovnocenné, že mají pro život a víru křesťanského společenství stejnou váhu. Pravda je však taková, že Písmo a tradice si tu rovnocenné nejsou, ale že tradice je Písmu nadřazena a zejména v době Husově v nejednom tématu platila více než Písmo. Mistr Jan Hus a pozdější husité ještě zřetelněji tento poměr obrátili. Tak např. v latinské disputaci o odpustcích Jana XXIII. (Disputatio adversus indulgentias papales) Hus argumentuje způsobem, který v tehdejší církvi byl neslýchaný a působil jako puma. Nejprve říká, že z toho, že biskupové, kněží a mniši schválili odpustky Jana XXIII., nijak neplyne, že odpustky jsou podle vůle Boží, protože toto množství hlasů není důkazem o jejich správnosti, podobně jako množství Židů a Herodiánů, kteří svědčili proti Pánu Ježíši Kristu, nebylo důkazem pro jeho skutečnou vinu. Především, říká Hus, je třeba se ptáti Písma.

Pokračování příště

Nad Písmem

JEŽÍŠ VE FARIZEOVĚ DOMĚ

L 14,1–11

Zamysleme se nejprve nad první částí tohoto textu – nad uzdravením v sobotu.

Pán Ježíš není žádný bázlivec. Velice mi imponuje, že klade učedníkům nebo znalcům Zákona jasné, ale provokativní otázky. A tady vidíme jejich přímou reakci. Na otázku, zda je dovoleno uzdravit v sobotu nebo ne, mlčí. To je velmi výmluvná odpověď. A pokračuje dál: „Spadne-li někomu z vás syn nebo vůl do nádrže, nevytáhne ho hned i v sobotu?“

Původní text měl psáno „osel“ (onos), jak naznačují různocnění v zachovaných kodexech a jak má Vulgáta. V Dt 5,14 kategorie lidí začíná synem a kategorie zvířat volm, proto také tahle souvislost. Ježíšova akce byla nezákonná pouze podle rabínské výkladu, nikoliv podle Zákona samotného. Srovnaj k tomu Mk 2,27. A znalci Zákona Ježíšovi nedovedli odpovědět ani na druhou otázku. Možná se hádali, možná se přeli. Každopádně Pán Ježíš způsobil neklid v jejich srdcích. Neklid v myslích. A stejný neklid nám způsobuje vše, co od nás vyžaduje změnu našeho jednání. Mlčíme jako lidé, jako Církev československá husitská, jako církev všeobecná? Mlčíme, když po nás Pán Ježíš chce „uzdravování i v sobotu“? Chápu to. Jsme zvyklí na určitý řád a pravidelnost. Také nemám rád, když mi někdo bourá mé zvyklosti. Není však ono „uzdravování v sobotu“ právě tím vyburcováním ke změně? Opustit starou, vyšlápanou cestu a vydat se po

nové? Ne, není to JINÁ cesta. Je to stále směr za Ježíšem, ale v nové podobě, v nových formách. Novým způsobem, kterému bude rozumět i dnešní člověk. Nemlčíme na Noc kostelů, na poutě, na setkávání farností a generací a na další aktivity, které se nám možná příčí. Odpovíme na to „uzdravováním“ potřebných. Pán nám je posílá. Ted' je na nás, zda nezůstaneme „němi“ jako lidé – služebníci i jako církve. Hospodin to zajisté může udělat sám, ale povolal nás. Je to dobrodružství až do konce našeho života. A nyní ke druhé části dnešního textu.

Zamyšlení o tom, jak se máme chovat, bylo již napsáno mnoho. Proč nás to stále tak provokuje? Také v tom cítíte to napětí? Ten „naplenismus“, jak to krásně řekl Werich ve svém filmu. Nepatrný rozdíl mezi pýchou a hrdostí. Mezi netečností a pokorou. Pružnost našeho chování a neustálá konfrontace s chováním Pána Ježíše. Ano. Někdy mám pocit, že se tak umenšujeme, abychom nebyli napomenuti z pýchy a povyšování, tak to máme na paměti, že jsme uvolnili před sebou již tolik místa, že se stáváme nevěstnými. Stávali snad učedníci vzađu, když Ježíš kázal? Sedávali v posledních lavicích? Mlčeli a umenšovali se? Nikdo z nás nechce být pyšný. Klade si však otázku: proč zaměňujeme pokoru za „ušlápnutost“? Jsme v jiném světě, než byl Ježíš. Máme ale všechno pro to, abychom mohli Pána Ježíše „zviditelňovat“. Nechceme soutěžit s fir-

mami, ale nevyklízejme své pozice. Patříme k jeho služebníkům. K jeho hlasatelům. Máme možnost čerpat od něho sílu, energii i odvahu. Lidé nechtějí jít za tím, kdo si není jistý svým cílem. Je to jako ve frontě – když ustoupíme, zaujme místo hned někdo jiný. A neuvolní ho. Držme tedy své pozice. Vždyť víme přesně, za kým jdeme.

Miloš Košíček

*Pane,
děkuji ti,
že nás nenecháváš
na pochybách,
kam a za kým máme jít.
Děkuji ti,
že nás burcuješ svým slovem
a svým příkladem nám
udáváš směr.
Děkuji ti,
že nezůstáváme sami,
že nám posíláš pomoc
v Duchu svatém.
Prosím tě,
dej nám odvahu měnit
naše zaběhlé způsoby.
Prosím tě,
dej nám odvahu
„uzdravovat i v sobotu“.
Prosím tě, dej,
ať nemlčíme
a máme odvahu a sílu
odpovídat na tvá volání.
Prosím tě,
ať se nelekáme tohoto světa.
Amen*

KOHO OD VÍRY NIKDO NEODRADÍ

Dokončení ze str. 1
chodil s aparátem, no a tehdy přišli Vlasovci a proháněli Němce, tak jsem je fotil z okna. Najednou nade mnou zasvištěla kulka a odrazila se ode zdi, kde jsme měli pověšený kříž, a teplá mi spadla k nohám. To byla jedna věc a druhá, když jsme v Hrádku nad Nisou opravovali vězní hodiny, tak jsem pomáhal hodináři a najednou se nade mnou uvolnilo asi dvacetikilové závaží a spadlo těsně vedle mě. To jsou takové okamžiky, které mě utvrdily, že to mé rozhodnutí dát se na kněžskou dráhu bylo skutečným Božím záměrem. A velkou oporou je mi po celou dobu má manželka. Také máme radost, že nejenom Štěpán se rozhodl být duchovním, i když za komunismu to měl tvrdé, ale že i jeho dcera Františka jde touto cestou.

*** Letos v červenci jsme si připomínali 130. výročí narození prvního patriarchy. Co se vám vybaví, když se řekne Karel Farský?**

Dr. Farského jsem pochopitelně nepoznal, narodil jsem se tři roky po jeho smrti, ale znal jsem se s nuselským farářem, bratrem Otto Lochmannem, který působil jako vězeňský kaplan v pankrácké věznici. Prožíval například poslední chvíle s Miladou Horákovou. A ten právě první

ho patriarchu znal a vyprávěl mi o něm. On tehdy jako bohoslovec šel ještě s dalšími k Farskému, když už ležel na smrtelné posteli, a ten jim říkal: "Mám strach o církev, mnohé věci se mi nelíbí. Nohy mi už neslouží a to je to nejhorší, když neslouží nohy. Vy jako mladí bohoslovci musíte být nohama církve, abyste všude doběhli."

*** Ted' bych trochu uhnul do dnešní doby, která má jistě mnoho výdobytků a kladů, ale možná na úkor dobré morálky a tradičních hodnot. Mladí lidé často k víře příliš netíhnou...**

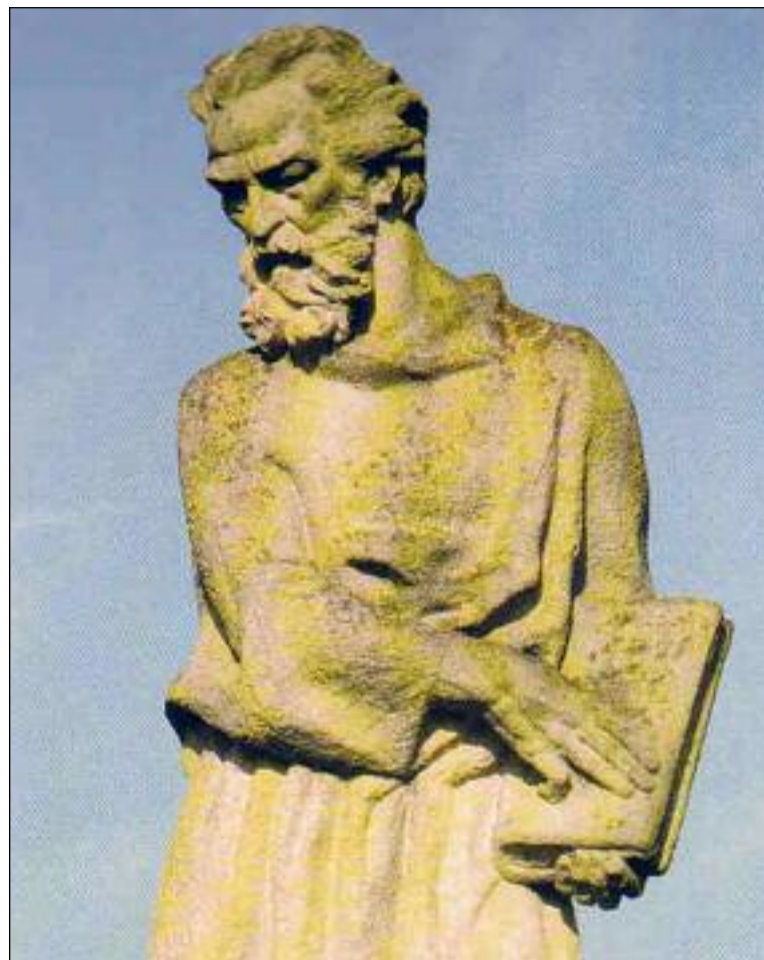
Víte, třeba během působení na Liberecku, kde jsem měl na starost tři náboženské obce a manželka dvě, se nám podařilo každých pět let dát dohromady okolo deseti lidí k biřmování. Během těch sedmadvaceti let jsme s tím problémem neměli, takže vždycky se lidé našli, i když by jich samozřejmě mohlo být více. Ale nesmíme zapomínat na to, že naše církev měla od samého počátku málo duchovních, a to trvá až podnes. Mnozí ve své službě ani neobstáli, hlavně v době totality. Ukázali se jako nájemci a nikoli dobří pastýři, a proto se jim ovečky rozutekly. Ze všech církví máme největší úbytek věřících. Naše církev stále hledá

svou identitu, neboť prošla mnohými bouřlivými obdobími a teologickými proměnami. Víra i těch, kteří stáli na nejpřednějších místech v církvi, prošla mnohými zkouškami a ne všichni se ukázali jako křesťanské osobnosti. Lidé v církvi i ve světě jsou na to velice citliví, zvláště ti mladí. Církev, jako každé společenství, musí mít u lidí důvěru, bez toho to nejde. Jestliže je církev opravdu napojena na Ducha svatého, nemusí se bát o svou budoucnost. Církev nemůže zaniknout, když ji tu Bůh chce mít. Jsme-li poslušní Božího slova, vždycky kolem sebe najdeme lidi, byť i jen hrstku, kteří jsou zapálení a které od víry nikdo neodradí.

*** A na závěr, kdybyste měl možnost vzkázat všem lidem nějakou větu či slova, co by to bylo?**

Věta, která je nejdůležitější a která vede člověka k tomu, aby měl sílu ke službě, je: Čiňte pokání a věřte evangelium. Tedy člověk, který v sobě nenalezne pokoru, nemůže sloužit Pánu Bohu, protože si pořád myslí, že on je ten nejdůležitější. V okamžiku, kdy přijmeme, že je tu někdo chytřejší než my a že mu můžeme sloužit, to je přece to nejkrásnější, co člověka v životě potká.

Připravil: Radim Panenka

Pomník Petra Chelčického v Chelčicích od sochaře Jana V. Duška

Chelčický mužem dialogu, Bible a nenásilí

Slavnostní setkání v Chelčicích je výrazem našeho zájmu o osobnost Petra Chelčického. Kde jinde by měl být připomínán než právě zde v Chelčicích – v místě, které je spjato s jeho životem, s jeho rozjímáním nad Bibli a jeho osobitou literární tvorbou?

Chelčický byl mužem dialogu. Ačkoliv žil do jisté míry v ústraní a mimo věni dramatických událostí na počátku 15. století, přesto na tyto události reagoval a vedl živý dialog s důležitými představiteli české reformace.

Setkává se osobně s Mistrem Janem Husem. Toto setkání s dílem a strhující svědeckou osobností, která stojí na počátku české reformace, ho ovlivňuje na celý život.

Setkává se i s Mistrem Jakoubkem ze Stříbra – pražským teologem, se kterým se rozchází v otázce obranné války. Jakoubek dává v čase vojenského ohrožení s těžkým srdcem souhlas k obranné husitské válce, zatímco Petr Chelčický odmítá násilí a fyzický boj jako takové.

Vedl rozhovor s tábořským teologem Mikulášem z Pelhřimova. Ač měl Petr blízko k tábořům a jejich radikalismu, přesto zastává v otázce večeře Páně výklad a pojetí Mistra Jakoubka ze Stříbra.

A ještě jedno setkání je třeba uvést. V posledním období se setkává s bratrem Řehořem, který za ním přichází do Chelčic. Jeho učení se tak stává inspirujícím impulzem při vzniku Jednoty bratrské, usilující o naplnění zákona Kristova v pospolitém a prostém životě na odlehlejších místech ve východočeském Kunvaldu. Petr Chelčický byl duchovní osobností, mužem Ducha. Tak byl také charakterizován autorem v předmluvě ve vydání jeho spisu *Sít' víry* z roku 1521. Nebyl Mistrem sedmi svobodných umění – neměl univerzitní vzdělání, ale byl mužem, který naplňoval osmero Ježíšových blahoslavenství (Mt 5,1-12).

Základní metafora jeho známého spisu *Sít' víry* je vzata z biblického příběhu o rybolovu Petra a dalších učedníků na Galilejském jezeře (L 5,1-11). Ale tento obraz má zvláštní srozumitelnost v souvislosti s místy, kde Petr Chelčický žil, s krajem jihočeských rybníků, rybolovu a rybářských sítí. *Sít' víry* právě je podle Petra Chelčického Písmo svaté „utkané z mnoha uzlíků Božích pravd“. Celá jeho literární tvorba se vyznačuje důsledným biblicismem a úctou k autoritě Božího slova.

Dva aktuální podněty z jeho díla přesahují každou dobu. Je to právě biblický pramen jeho poznání a s ním spojený motiv nenásilí, zřeknutí se odplaty a překonání nenávisti pozitivním vztahem k druhým lidem (Mt 5,39; Ř 12,17). Tyto hodnoty jsou uchovány jedinečným způsobem v díle Petra z Chelčic, kterého chceme nejen dnes vděčně připomínat.

Tomáš Butta
(projev na shromáždění v Chelčicích)

gloriam“ – k prázdné slávě, ale „ut veritas Christi crescit et efulgeat“ - aby pravda Kristova rostla a zářila. Život fakulty běží v současnosti vstříc budoucnosti dějinné i eschatologické. Je seriózně zajišťován děkanem, jenž prožil její vzlety i pády, a jeho spolupracovníky. Má zralé učitele i v nejmladší generaci. Jaká bude budoucnost naší fakulty a teologických fakult

vůbec, nelze věštit. Univerzitní pěstování teologie patří k euroamerické vzdělanosti, bez jejich impulsů umírá ohled na člověka a celek světa. Jakkoli teologie patří k činnosti, na níž se podílí naše ratio, je oborem, který vyžaduje víru, naději, lásku, často i osobní obět'.

Zdeněk Kučera

TŘIKRÁT V ČELE ALTERNATIVNÍ TEOLOGICKÉ FAKULTY

Pokračování z čísla 25

PŘEDPOKLADY ŽIVOTASCHOPNOSTI HUSITSKÉ TEOLOGICKÉ FAKULTY

Základním úkolem bylo rozšířit počet studentů z 30, kteří studovali dosud, na rozumný počet; dnes má fakultní obec se vším všudy skoro 1 000 členů. Když jsem použil inserci s nabídkou odborných kursů a poradenských služeb a dosáhl i na televizní spot a na TV vystoupení v pořadech pro mládež spolu se studenty, narazil jsem na to, že znevažují obor. Dnes existuje vysokoškolský marketing. Bylo třeba obor, mlhavě nazývaný „teologie Církve československé husitské“, jasně konstituovat. V současnosti je „husitská teologie“, přes všechny sémantické problémy, ekumenicky i akademicky respektována. K pojetí teologického vzdělávání patří i duchovní formace, realizovaná klasicky jako seminář. Fakulta postupovala v rámci možností a pro tento účel získala budovu, původně určenou jako kolej pro studenty Husovy fakulty, v níž – po několikaleté změně vlastníka a uživatele – nakonec sídlila KSČ. Provizorní umístění fakulty v budově, postavené za patriarchátu Karla Farského jako kolej, provozně nevyhovovalo. S přispěním tehdejší paní starostky městské části Prahy 4 a právní pomoci děkanova syna získali jsme pronájem budovy, v níž fakulta sídlí dnes. Otevření nové budovy za politické účasti pána Václava Klause a Petra Pitharta a církevní účasti pana kardinála, pana metropolity a bratra patriarchy se stalo společenskou událostí. Fakulta se živě podílela na vědeckém

a společenském životě Karlovy univerzity. Mezi jeho vrcholy patřily slavnosti k počtům J. A. Komenského v r. 1992. Na návrh fakulty obdržel doktorát h.c. emeritní rektor univerzity Basel Jan M. Lochmann. Při velkolepých oslavách 550. výročí založení Karlovy univerzity obdrželi z iniciativy fakulty čestný doktorát emeritní rektor Univerzity Wien Richard Plaschka, Prof. Zdeněk R. Dittrich z Utrechtu a Prof. Univerzity Saarland biskup Gert Hummel. Zvláštní kapitolu tvoří rozsáhlé zahraniční styky, zejména trojstranná spolupráce s ETF s Univerzitou Heidelberg, se shora zmíněnými univerzitami a dalšími jako Marburg, Giessen, Frankfurt, Bonn, Berlin, Rostock, Muenchen. Mezi vrcholné projekty fakulty patřila mezinárodní symposia v Bayreuthu, vztahující se k J. A. Komenskému (1993) a k Mistru J. Husovi (1993). Fakultní bádání přispělo k průběhu Husovského symposia ve Vatikánu r. 1999 s prohlášeními papeže Jana Pavla II. a prezidenta Václava Havla. Tradicí se staly přednášky, někdy i cykly zdejších i zahraničních vědeckých kapacit. Mezinárodní pozornost získaly i konference k vědeckému záměru o modernismu v zemích České koruny. K specifickým naší fakulty patřivaly společné porady profesorského sboru s biskupským sborem CČSH. Na HTF UK svého času učili zejména praktickou teologii členové biskupského sboru. Činnost spirituála/ky probíhala s kolísavou intenzitou. I když se některé záležitosti nepodařilo naplnit, k lednu r. 2000, kdy můj mandát skončil, překonala fakulta hlavní úskalí, přicházející zvenku.

Jestliže se i potom objevily kritické chvíle, byly důsledkem nezvládnutí vnitřní situace. Šlo především o vztah nosného programu teologie k ostatním oborům a o poměr k Církvi československé husitské. Ta od svého vzniku o fakultu usilovala, propůjčila jí své osobnosti a dala jí programové jméno, jež patří k naší národní i státní totožnosti. Husova osobnost a jeho směřování je spjato s univerzitou Karlovou a náleží i do tradice evropské kultury.

ABY KRISTOVA PRAVDA ROSTLA A ZÁŘILA

Tolik mé stručné črty o spirituálním životě naší fakulty. Úroveň nauky a poslání (nejen) teologické fakulty závisí především na vědecké i duchovní vyzrálosti jádra profesorského sboru. Tu nelze přímočaře naplánovat, avšak je možné k ní vést anebo její potřebu bagatelizovat. Přitažlivost fakulty vedle oboru činí právě učitelé – tuto starou pravdu neruší ani dnešní mediální a informační doba. Absolventi a studenti se vzájemně informují o oborech, perspektivách i profesorech. Trvalou kvalitou vytváří učitelský sbor v dialogické kooperaci se studenty; obě složky mají zastoupení v senátu. K nim patří děkan, který svoje (dočasné) postavení – v rámci neustále hledající české vysokoškolské legislativy - vnitřně chápe v souladu s tradicí „v čele“ profesorského sboru. „Decanus“ - odvozeno z latinského „decanus“ - byl náčelníkem nejméně deseti, a dle francouzské akademické tradice „doyen“ představoval „staršího“, rozumí se „moudrého“. Postavení v čele fakulty není „ad vanam

